

NR 4 2025
80 KR
90 NOK

KONSTPERSPEKTIV

SVERIGES STÖRSTA KONSTTIDSKRIFT

Johanna Karlsson på strövtåg
mellan natur och kultur

*"Konst designad för ansökningar
om forskningsanslag"*

Lyra Ekström Lindbäck
om konstnärlig forskning

TEMA: FORSKNING OCH KONST
– från Martin Gustavsson till rymden

BEHÖVER NI LAGRA, TRANSPORTERA ELLER STÄLLA UT KONST?

Vi kan försäkra vid alla moment, under tillfälliga perioder eller årsvis. Gefvert har samarbetat med Sveriges Konstföreningar sedan sjuttioalet. Som medlem har ni därför särskilt förmånliga premier hos oss.

Ring oss på 08-440 54 40 eller besök gefvert.se

Gefvert

En del av Söderberg & Partners

Galleriet 9

Aktuellt i konstvärlden

Porträtt 14

Johanna Karlssons känsla för natur

Reportage 21

Forensic Architecture utreder brott

Intervju 26

Martin Gustavsson doktorerar i måleri

Reflexion 32

Ulla Wiggen elektronikmåleri

Essä 37

Konst i rymden

RSK-nytt 42

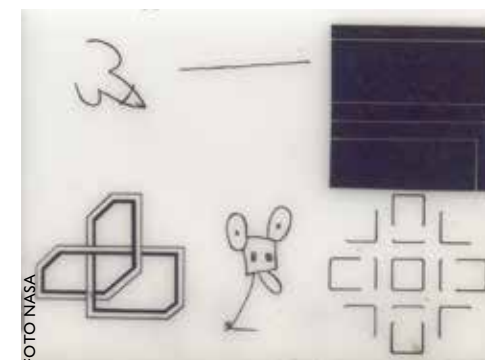
Gott och blandat från konstföreningsvärlden

Kalendarium 45

Aktuella utställningar

Krönikan 50

Lyra Ekström Lindbäck om forskningskonsten

Ovan: Johanna Karlsson i sin ateljé.

Till vänster: Moon museum med Andy Warhol, Robert Rauschenberg, med flera.

UNDERLANDET

Hennes minutiösa små dioramor är gjorda av koppartråd, papper och annat konstmaterial – men ser verkligare ut än naturen själv. I mitten av oktober öppnade Johanna Karlssons elfte separatutställning hos Galleri Magnus Karlsson i Stockholm. Konstperspektiv träffade henne för att prata natur och kultur.

TEXT NILS FORSBERG FOTO NORA BENCIVENNI/GALLERI MAGNUS KARLSSON

Ateljén ligger i en liten byggnad intill bostadshuset, som sluppit undan de renoveringsimpulser som är så vanliga idag och ger många gamla kåkar ett kliniskt uttryck. Här bär fasaden spår av tidens gång, fruktträden är frodiga och trivselen ligger tung. Tomten är brant och bakom husen ännu brantare, som en vägg av vildvuxen sensommargrönska.

Vi befinner oss i det som en gång hette Södertörns villastad i Stockholms södra förorter och den smått magiska stämningen i omgivningen tätnar när man kommer in i ateljén. Det är fullt av nya verk, **Johanna Karlssons** typiska små landskapsdioramor som hon arbetat med på senare år, som ska iväg på inramning inför utställningen hos Magnus Karlsson. Det är som att kliva in i en förtrollad värld, en plats lite utanför tiden.

Och den där förtrollningen finns också i nästa steg, i Johanna Karlssons konst. Hon var en av de samtida konstnärer som bjöds in att delta i Nationalmuseums succé *Romantiken – ett sätt att se förra året*. Vilket inte direkt var någon överraskning, i hennes verk finns samma sensibilitet och upphävande av gränserna mellan konst, fantasi och verklighet som hos artonhundratalsromantikerna.

JOHANNA KARLSSON ÄR inte jätteförtjust i att prata om sin konst, och avslöjar att när galleristen som jag bett om hennes kontaktuppgifter hade frågat om hon ville intervjuas hade sagt "men jag har ju inget att säga!" Det visade hon sig ha, men på ett annat sätt än många yngre konstnärer som drilats i att formulera sig om vad de håller på med i ord lika mycket som i sin konst. När Johanna Karlsson gick på Kungliga konsthögskolan 1991–1997 gick det bra att bara ägna sig åt det sistnämnda.

–Jag tror aldrig att jag bestämde mig för att bli konstnär, för jag tänkte att det kan man inte bara vara. Men jag gick på folkhögskola som ung och vi gjorde då ett studiebesök på KV konstskola i Göteborg, och jag tänkte att det här måste vara det roligaste som finns. Så jag sökte dit, gick ett år och under tiden gjorde vi studiebesök på Hovedskous och då sökte jag till skulpturlinjen där... Det gick stegvis liksom.

–Mina föräldrar hade andra yrken men har ändå alltid hållit på med hantverk, gjort saker. Min farfar var snickrare. Jag har alltid tyckt om att göra saker med händerna och det känns som att jag bara har fortsatt med det.

–Jag minns hur jag fick en plasthäst när jag var liten och byggde ett stall av kartong och gjorde borste, träns, sadel och allt annat. Jag lekte inte med den utan det roliga var att göra alla sakerna.

Att bygga upp en värld, med andra ord, precis som hon gör nu. Och inget i hennes små landskap är "äkt" natur,

utan det är koppartråd, papper, gips och liknande material som man kanske förknippar mer med hobbyrum än samtidskonst. Men här finns djupare klangbottnar än i det som tog form i källare och garage förr. Jag frågar om en installation som hon visade för många år sedan, med stora, mörka rötter och stockar på ett podium, den var väl ändå gjord av material hämtat från skogen? Men nej, även här var det papper och gips.

–Det förvånar mig att många säger att det är så likt, jag strävar inte efter att göra det likt på det sättet. Om det skulle vara en riktig grästuva bredvid min, så skulle man se att min inte var äkta. Men jag skulle inte kunna använda riktiga grenar och gräs, då skulle jag förlora allt det roliga med att göra konst.

–Jag har faktiskt provat att ta en riktig liten gren för att göra ett träd men det gick bara inte. För att få det att se riktigt ut var jag tvungen att limma och löda ihop det av koppartråd och annat. Det blir skört och det är pillrigt men jag hamnar i det hela tiden, om och om igen.

KANSKE ÄR DET så att det hon rör sig mot är trädets eller stens idé, dess universella väsen, snarare än avbildar det individuella exemplaret? Riktiga naturmaterial får också en tidsdimension eftersom de är förgängliga på ett annat sätt, de bryts ner. Johanna Karlssons dioramor är tidlösa i den meningen.

Vad betyder naturen för dig?

–Oj... Jag vet inte. Mina föräldrar, och mor- och farför-

FOTO MAGNUS KARLSSON

Johanna Karlsson
i sin ateljé.

äldrar, tyckte mycket om naturen, man var ute i den, fotograferade, plockade bär. Naturen var bara något självklart för dem och det är den nu också för mig, jag går mycket med hunden runt här, det är ju mer förortsnatur, då var det mer på landet.

VI PRATAT LITE om hur ett sådant förhållningssätt till naturen inte verkar lika självklart idag som det var fram till kanske åttiotalet. Nu har det blivit en aktivt vald livsstil att vara ute, man köper speciella skor och kläder och gör gärna en poäng av att man är en person som är ute i skog och mark. En lite onaturligt naturrelation, om man så vill, jämfört med att bara vara där som en självklar del av livet.

LITE SAMMA FÖRHÅLLANDE som Johanna Karlsson har till sitt skapande, det är något hon bara gör, alltid har gjort och fortsätter att göra. Den teoretiska överbyggnaden kommer senare, från oss som inte kan slita ögongen från hennes små landskap. Hon gör konsten, vi projicerar våra tankar på den, speglar oss i den.

Det är aldrig några levande varelser i dina verk? Man skulle kunna tänka sig en liten mask eller myra?

–Nej, jag skulle vilja ha det ibland men jag vet inte hur jag skulle få till det. Jag har i alla fall målat lite akvareller med insekter på. Människor klarar jag inte av, modellstudier och porträtt när jag gick förberedande konstskolor var jättekul men det var bara form liksom. Nu...nej, jag vet inte varför jag har så svårt för det.

–Färg är också svårt, jag tänker att ”jaha nu ser det så där dystert och jobbigt ut igen”. Jag tycker ju om färg egentligen! Men uppenbarligen inte när jag gör mina egna saker.

–När jag började sätta in mina landskap i de här lådorna var det så skönt att allt inte gick sönder hela tiden. Men det blir också begränsande och då är det skönt att istället göra något utan ram. Jag gillar i princip att teckna men rätt vad det är vill jag klistra på något på bilden. Jag känner mig aldrig helt nöjd utan rör mig mellan dimensionerna. ●

Nils Forsberg
Chefredaktör för Konstperspektiv

Scen XIV, 2021.

AKTUELL

Johanna Karlssons
Naturens anatomi
pågår på Galleri
Magnus Karlsson
i Stockholm till
22 november.

”Jag tycker ju om färg egentligen!
Men uppenbarligen inte när jag
gör mina egna saker”

Nytt verk, vid
pressläggningen
ännu utan titel.

FOTO GALLERI MAGNUS KARLSSON